

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΚΚ320	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνία και Δικαιώματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΣΥΝΟΛΟ			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σεμινάριο Απόκτησης Δεξιοτήτων (ΥΕΠΣΑ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ναι (ΔΙΚΚ220, Κοινωνιολογία των Δικαιωμάτων και ΚΑΠΚ206 Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, κατόπιν συνεννοήσεως και στη βάση εκπόνησης εργασίας και παρουσιάσής της στο μάθημα (στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4693		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται να:

Γνώσεις

- Να αντιλαμβάνονται τι σημαίνει να εξετάζουμε κοινωνιολογικά την ανθρωπιστική δράση/ τη δράση για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Να γνωρίζουν τις ιστορικές και πολιτισμικές συνθήκες ανάδυσης και ανάπτυξης της διεκδίκησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και των σχετικών διεθνών οργανισμών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και πρωτοβουλιών
- Να μπορούν να εξετάζουν κοινωνιολογικά την ανάδυση και επικράτηση του εθελοντισμού ως κομμάτι της κοινωνικής συνθήκης σήμερα
- Να μπορούν να συζητήσουν τη σχέση της ανθρωπιστικής δράσης με την πολιτική
- Να διακρίνουν τους τρόπους με τους οποίους αναπαρίστανται οι παραβιάσεις δικαιωμάτων και κατασκευάζονται από

διεθνείς οργανώσεις και μέσα ενημέρωσης τα υποκείμενα που «αξίζουν τη φροντίδα μας»

- Να μπορούν να διακρίνουν τους όρους «έγκλημα πολέμου», «διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο», «ανθρωπιστική κρίση», «ανθρωπιστικός πόλεμος», «ανθρωπιστική παρέμβαση» και τα κοινωνικοπολιτικά πλαίσια μέσα στα οποία χρησιμοποιούνται

Δεξιότητες

- Να μπορούν να διακρίνουν μορφές, πρακτικές και λόγους παραβίασης δικαιωμάτων στην καθημερινότητά τους και τρόπους αντιμετώπισής τους μέσα από την ανθρωπιστική δράση/ δράση για τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Να αναγνωρίζουν εσωτερικές αντιφάσεις αλλά και εξωτερικούς περιορισμούς που διακρίνουν τις καμπάνιες για τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Να αναπτύξουν κριτικό στοχασμό σε σχέση με ζητήματα ανθρωπιστικής δράσης
- Να αναπτύξουν θεωρητική και εμπειρική κατανόηση των πρόσφατων εξελίξεων σχετικά με ανθρωπιστικές παρεμβάσεις σε διάφορα μέρη του κόσμου

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση ασκήσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και ανάπτυξη κριτικού στοχασμού, κυρίως σε σχέση με ό,τι φαίνεται αυτονόητο
- Επιδίωξη κοινωνικής υπευθυνότητας και ενσυναίσθησης σε θέματα φύλου και φυλής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τί σημαίνει να εξετάσουμε κοινωνιολογικά τα δικαιώματα στην πράξη; Το σεμινάριο συμπληρώνει το μάθημα «Κοινωνιολογία των Δικαιωμάτων» για να προσφέρει μια κοινωνιολογική οπτική της ανθρωπιστικής δράσης/ της δράσης για την προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Μέσα από βασικές αναλυτικές έννοιες και θεωρίες, θα εξετάσουμε με ποιους τρόπους η διεκδίκηση για τα ανθρώπινα δικαιώματα έγινε αυτονόητο κομμάτι της κοινωνικής συνθήκης σήμερα, ενώ παράλληλα θα μελετήσουμε κριτικές προσεγγίσεις σε αντίστοιχες παρεμβάσεις.

Αφού εξετάσουμε τις ιστορικές και πολιτισμικές συνθήκες ανάδυσης και

ανάπτυξης της ανθρωπιστικής δράσης/ δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, θα θέσουμε τα ερωτήματα:

- Από πού προέρχεται η επιθυμία και η προσταγή να κάνει κάποιος «το καλό» και να «απαλύνει τον πόνο του μακρινού αγνώστου»;
- Τί σημαίνει να στέκεται κανείς αλληλέγγυος στον πόνο του άλλου;
- Με ποιους τρόπους τεκμηριώνεται η «επείγουσα» ανάγκη για προάσπιση δικαιωμάτων ή ανθρωπιστική παρέμβαση;
- Πώς αναπαρίστανται οι παραβιάσεις δικαιωμάτων και πώς κατασκευάζουν οι ΜΚΟ τα υποκείμενα που αξίζουν την φροντίδα τους;
- Ποια είναι τα διλήμματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι/ες και οι εθελοντές/ντριες σε ανθρωπιστικές οργανώσεις;

Ενδεικτική διάρθρωση ενοτήτων:

Εισαγωγική Συνάντηση

- Αλληλογνωριμία
- Εισαγωγή στην προβληματική, τις θεματικές και τη μεθοδολογία του σεμιναρίου καθώς και στην αναλυτική παρουσίαση των εργασιών που απαιτείται να παραδώσουν οι φοιτήτριες/ φοιτητές και των κριτηρίων αξιολόγησής τους

Α' Ενότητα: Θεωρητικές Έννοιες

- Γενεαλογίες ανθρωπιστικής δράσης
- Η έννοια και η πρακτική του εθελοντή/ της εθελόντριας
- Ανθρωπιστική δράση και πολιτική
- Παρατηρώντας τον πόνο των άλλων
- Ανθρωπιστική κρίση και παρέμβαση

Β' Ενότητα: Η πράξη της ανθρωπιστικής δράσης/ της διεκδίκησης δικαιωμάτων

- Καλεσμένοι/ καλεσμένες από ΜΚΟ, διεθνείς οργανώσεις, πρωτοβουλίες διεκδίκησης δικαιωμάτων (σε σχέση με το φύλο, την αναπηρία, τα παιδιά, τη μετανάστευση κ.α.)

Γ' Ενότητα: Παρουσίαση εργασιών

- Μεγάλη εργασία- επεξεργασία θεματικών για τη διεκδίκηση δικαιωμάτων (με τη χρήση ακαδημαϊκού poster)

Καταληκτική συνάντηση

- Σύνοψη / Αξιολόγηση πεπραγμένων του εξαμηνιαίου σεμιναρίου

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	● Χρήση βιντεοπροτζέκτορα και προβολή διαφανειών και βίντεο για την διάλεξη ● Χρήση τεχνολογικών εργαλείων (βίντεο, polls, jamboard κ.α.) για συμμετοχικές ασκήσεις κατά την διάρκεια των διαλέξεων ● Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας

	moodle (elearn)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμιναριακές διαλέξεις	35
	Παρουσίαση Εργασίας	29
	Συγγραφή Εργασιών	61
	Διαδραστική διδασκαλία	15
	Ατομικές Συναντήσεις	10
	Σύνολο φόρτου	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ο τελικός βαθμός των φοιτητών/φοιτητριών προκύπτει: A. Από την αξιολόγηση της συμμετοχής (τυπικής και ουσιαστικής) των φοιτητών/τριών στις εβδομαδιαίες συναντήσεις. Η παρουσία των φοιτητών/τριών στις εβδομαδιαίες ενότητες του μαθήματος κρίνεται απαραίτητη και είναι υποχρεωτική B. Από την αξιολόγηση των εργασιών που απαιτείται να παραδώσει κάθε φοιτήτρια/φοιτητής: αξιολογούνται οι εβδομαδιαίες ασκήσεις, η κύρια εργασία και η παρουσίασή της στο σεμινάριο	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ηρακλείδης, Α. 2022. Οικουμενικά ανθρώπινα δικαιώματα και οι εχθροί τους. Αθήνα, Επίκεντρο
- Μαρούδα, Μ. 2012. Περί του ανθρωπιστικού χώρου στον 21ο αιώνα. Αθήνα, Σιδέρης
- Ροζάκου, Κ. 2018. Από αγάπη και αλληλεγγύη: Εθελοντική εργασία με πρόσφυγες στην Αθήνα του πρώιμου 21ου αιώνα. Αθήνα, Αλεξάνδρεια
- Φραγκογιαννόπουλος, 2007. Χ. Ο παγκόσμιος ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Αθήνα, Σιδέρης
- Χουλιαράκη, Λ. 2017. Ο ειρωνικός θεατής. Η αλληλεγγύη χτες και σήμερα. Αθήνα, Νήσος
- Agustín, L. M. (2003). Forget victimization: Granting agency to migrants. Development, 46(3), 30-36
- Calhoun, C. 2008). The Imperative to Reduce Suffering: Charity, Progress, and Emergencies in the Field of Humanitarian Action. Στο Barnett M. & Weiss, T. (eds), Humanitarianism in Question, σελ. 73-97. New York: Cornell University Press

- Chouliaraki, L. (2010) Post-humanitarianism: humanitarian communication beyond a politics of pity. *International journal of cultural studies*, 13 (2). pp. 107-126
- De Lauri, A. 2020. *Humanitarianism: Keywords* (p. 262). Brill (επιλεγμένοι όροι)
- Elisa Sandri (2017): 'Volunteer Humanitarianism': volunteers and humanitarian aid in the Jungle refugee camp of Calais, *Journal of Ethnic and Migration Studies*
- Fassin, D. 2011. Η ανθρωπιστική δράση ως πολιτική της ζωής, στο Αθ. Αθανασίου (επιμ.), *Βιοκοινωνικότητες*, Αθήνα: Νήσος, σελ. 643-671
- Foucault, M. 1991, 'Governmentality', στο G. Burchell et al (επιμ.), *The Foucault Effect: Studies in Governmentality*, 87-104. Chicago, University of Chicago Press.
- Hesford, W. (2011). *Spectacular rhetorics: Human rights visions, recognitions, feminisms*. Duke University Press.
- Kapur, R. 2002. The Tragedy of Victimization Rhetoric: Ressurecting the 'Native' Subject in International/Post-Colonial Feminist Legal Politics. *Harvard Human Rights Journal* 15:1, 1-37
- Kasperek, B. 2016. Routes, Corridors, and Spaces of Exception: Governing Migration and Europe. *Near futures online*, 1(1)
- Kouchner, B. 1996 Right of Interference: Progress and Failure in Conflict Prevention in an Age of Global Anxiety, Beatty Lecture Archive
- Kountouri, F. (2015). Η διαμόρφωση των ερμηνευτικών πλαισίων. In Kountouri, F. 2015. Τα δημόσια προβλήματα στην πολιτική ατζέντα, Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις
- Malkki, L. 1996. "Speechless Emissaries: Refugees, Humanitarianism, and Dehistoricization". *Cultural Anthropology* 11(3): 377-404
- Mutua, M. 2001. Savages, Victims, and Saviors: The Metaphor of Human Rights, 42 *Harvard International Law Journal*, 201 (2-10)
- Wilkinson, I. M. 2016. The problem of understanding modern humanitarianism and its sociological value. *International social science journal*, 65(215-21), 65-78
- Αφουξενίδης, & Γαρδίκη, Κ. 2014. Χαρτογραφώντας την κοινωνία πολιτών στην Ελλάδα σήμερα: προβλήματα και προοπτικές. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 143, 33-53
- Διεθνής Επιτροπή Νομικών (International Commission of Jurists), 2014, Μετανάστευση και Διεθνές Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Διεθνής Επιτροπή Νομικών.
- Κακολύρης, Γ. 2018. Ο Φουκώ για την Κυβερνολογική (κριτική βιβλίου), Σύγχρονα Θέματα
- Κωνσταντινίδου, Χ. 2012: Η εικόνα του παιδιού ως "ιδανικού θύματος" στις ελληνικές εφημερίδες : Η περίπτωση του δεύτερου πολέμου στο Ιράκ το 2003, στο Κούρτη, Ε. (επιμ.) *Παιδική ηλικία και τα μαζικά μέσα επικοινωνίας*. Αθήνα : Ηρόδοτος, σ. 281-305
- Τρουμπέτα, Σ. 2012. Πρόσφυγες και Φιλανθρωπικός Ανθρωπισμός, στο Τρουμπέτα, Σ. (επιμ.). *Το προσφυγικό & μεταναστευτικό ζήτημα*, Αθήνα: Παπαζήση, σελ. 183-213
- Χουλιάρη Λ. 2012. Το θέαμα της οδύνης. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
- Χουλιάρης, Α. 2002. Αναζητώντας την χρυσή τομή: η πολιτικοποίηση των ΜΚΟ, στο Σκλιάς, Π. και Χουλιάρης, Α. (επιμ.), *Η Διπλωματία της Κοινωνίας των Πολιτών*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2002, σελ. 91-109
- Χριστόπουλος, Δ. και Λ. Καρακατσάνης. 2013. 'Μη κυβερνητικός χώρος των δικαιωμάτων: Η ιδιοποίηση του πολιτικού ως το ζητούμενο' στο

Παπαστυλιανός και Παπαχαραλάμπους (επιμ.) Ετερότητα και Κυριαρχία. Αθήνα: Ευρασία, σσ. 351-373.